

FPP/93/2021

Warszawa, 26 kwietnia 2021 r.

Szanowni Państwo,

w imieniu Przewodniczącego Komitetu Energii i Środowiska Pana Jerzego Kozicza, dziękujemy za Państwa wkład w przygotowanie *pakietu rozwiązań dotyczących dekarbonizacji przemysłu oraz kosztów obowiązków środowiskowych*. Poniżej mamy przyjemność przedstawić końcowy dokument. Poszczególne rozwiązania, w kolejności według ich ważności i aktualności, będą w nadchodzącym okresie przedmiotem prac mających na celu ich doszczegółowienie.

Pakiet rozwiązań obejmuje:

1. Wspieranie konkurencyjnych hurtowych cen energii elektrycznej.
2. Zaangażowania przemysłu – w szczególności energochłonnego – we wsparcie w osiągnięciu przez Polskę celów klimatycznych na 2030 rok oraz
3. Zapewnienie najbardziej efektywnych ekologicznie i ekonomicznie rozwiązań prawnych w zakresie ochrony środowiska i usprawnienie procedur administracyjnych.

1. W zakresie celu zapewnienia niskich hurtowych cen energii elektrycznej działania Komitetu Energii i Środowiska obejmują następujący postulat:

- a) Wspieranie konkurencyjnych hurtowych cen energii elektrycznej przez znaczący rozwój mocy wytwórczych lądowej energetyki wiatrowej – obecnie najtańszej technologii produkcji energii elektrycznej. W tym celu niezbędne są zmiany w zakresie tzw. zasady 10H (odległościowej) oraz inne zmiany regulacyjne przyspieszające i upraszczające proces inwestycyjny w lądową energetykę wiatrową.

Uzasadnienie:

Wysokie hurtowe ceny energii elektrycznej obniżają konkurencyjność polskiego przemysłu, a szczególnie przemysłu energochłonnego, dla którego koszty zakupu energii elektrycznej stanowią istotną część całkowitych kosztów prowadzenia działalności. Pomimo, że polityka klimatyczna dotyczy wszystkich krajów UE, to w Polsce hurtowe ceny energii elektrycznej należą do jednych z najwyższych w całej Unii Europejskiej. Wraz z dalszym rozwojem gospodarczym Polski oraz planowaną zieloną transformacją, znaczenie elektryczności w gospodarce będzie coraz większe. Postępująca elektryfikacja przemysłu, ciepłownictwa, transportu oraz rozwój gospodarki wodorowej spowodują dalsze zwiększanie krajowego zapotrzebowania na energię elektryczną. Dlatego też kluczowym aspektem jest zapewnienie dostępu do taniej, niskoemisyjnej energii elektrycznej. Tak obecnie, jak i w przewidywalnej przyszłości, najniższe koszty produkcji energii

elektrycznej jest w stanie zapewnić lądowa energetyka wiatrowa, czego potwierdzeniem były ceny oferowane w ubiegłych latach podczas aukcji OZE na poziomie 200 PLN/MWh. Co więcej, budowa wiatraków na lądzie trwa zdecydowanie krócej niż budowa morskich farm wiatrowych czy elektrowni jądrowych. Niestety rozwój lądowej energetyki wiatrowej został w Polsce faktycznie zablokowany poprzez wprowadzenie w 2016 r., a więc jeszcze w okresie przed zwiększeniem ambicji dekarbonizacyjnych, tzw. zasady 10H. Zasada ta w praktyce uniemożliwia powstanie nowych inwestycji. Konieczne są zatem pilne zmiany regulacyjne, które złagodzą zasadę 10H i pozwolą na powstawanie nowej mocy wytwórczych tej technologii. Niezbędne są także zmiany, które przyspieszą i uproszą proces inwestycyjny w taki sposób, by lądowe farmy wiatrowe mogły powstawać zdecydowanie szybciej.

2. W zakresie celu umożliwienia zaangażowania przemysłu, w szczególności energochłonnego, we wsparcie w osiągnięciu przez Polskę celów klimatycznych na 2030 r. działania Komitetu Energii i Środowiska obejmują następujące postulaty:

- a) Rozwój autoprodukcji z OZE poza miejscem prowadzenia podstawowej działalności – zmiany regulacyjne w tym zakresie przyczyniłyby się do wyjątkowo szybkiego rozwoju mocy OZE w Polsce w ciągu kilku lat.

Uzasadnienie:

Podmioty sektora przemysłowego, zwłaszcza z sektorów energochłonnych, dysponują potencjałem, który zaowocować może budową instalacji OZE o wielkościach wręcz przewyższających plany w OZE obecnych na polskim rynku firm sektora energetycznego. Dlatego konieczne jest wykorzystanie tego potencjału i wsparcie w ten sposób osiągnięcia przez Polskę celów dekarbonizacyjnych. Jednak, w przypadku takich podmiotów zazwyczaj niemożliwa jest budowa instalacji OZE pokrywających istotną część zapotrzebowania energetycznego, na terenach zakładów lub w bezpośrednim sąsiedztwie tych podmiotów. Z racji bardzo wysokiej konsumpcji energii, farma fotowoltaiczna lub wiatrowa pracująca na rzecz takiego zakładu, wymagałaby bardzo dużej powierzchni, która w bezpośrednim sąsiedztwie zakładu może być fizycznie niedostępna (np. z racji innej zabudowy, przeznaczenia lub ukształtowania terenu), może mieć wysoką cenę, może nie gwarantować korzystnych warunków do produkcji energii, itd. Przemysł jednak ma potencjał i ambicje by zaangażować się w rozwój mocy wytwórczych OZE, które są kluczowe w kontekście osiągnięcia przez Polskę celów klimatycznych i utrzymywania konkurencyjności polskiej gospodarki. Do tego konieczne jest jednak otoczenie regulacyjne, które umożliwi zaangażowanie przemysłu w transformację sektora wytwarzania energii w sposób ekonomicznie uzasadniony. W związku z tym należy wprowadzić regulacje, które nadadzą status autoproducenta i określone w związku z tym przesłanki do inwestycji dla podmiotów, które będą produkować energię elektryczną z OZE poza miejscem prowadzenia podstawowej działalności, w sytuacji w której produkcja energii będzie skorelowana z jej konsumpcją. Odpowiednie zmiany legislacyjne pozwolą na intensywny rozwój zielonych mocy wytwórczych w krótkiej perspektywie czasowej.

- b) Rozwój rynku energii elektrycznej z odnawialnych źródeł dostarczanej linią bezpośrednią – zmiany regulacyjne w tym zakresie przyczyniłyby się do wyjątkowo szybkiego rozwoju mocy OZE w Polsce w ciągu kilku lat.

Uzasadnienie:

Tak jak w przypadku proponowanego modelu autoprodukcji poza miejscem prowadzenia działalności podstawowej, należy dokonać zmian w otoczeniu regulacyjnym, aby udostępnić potencjał inwestycji w odnawialne źródła energii z możliwością wyprowadzenia energii bezpośrednio do zakładów przemysłowych w sposób atrakcyjny cenowo. Obecnie jednym z podstawowych typów zakupu odnawialnej energii są umowy Corporate PPA gdzie energia jest dostarczana z wykorzystaniem osobnej linii bezpośredniej pomiędzy wytwórcą i odbiorcą energii poza infrastrukturą sieciową lokalnego operatora sieci dystrybucyjnej. Mając na uwadze polskie regulacje prawne w zakresie korzystania z linii bezpośredniej, rozwój tego typu umów jest aktualnie niemożliwy w większości przypadków bez zaangażowania w model dostarczania energii elektrycznej operatora sieci dystrybucyjnej. Ponadto, pozwolenie na budowę linii bezpośredniej wymaga zgody także Prezesa URE, bez której decyzja o pozwoleniu na budowę nie może być wydana przez organ administracji architektoniczno-budowlanej. W praktyce Prezes URE, co do zasady, nie wydaje zgody na budowę linii bezpośredniej. W celu uwolnienia potencjału inwestycji w instalacje OZE w pobliżu zakładów przemysłowych należy dokonać szereg zmian w otoczeniu regulacyjnym. W pierwszej kolejności powinno dostosować się definicję linii bezpośredniej do definicji linii bezpośredniej zawartej w dyrektywie rynkowej. Nieuniknione będzie również zniesienie zgody Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki wymaganej do pozwolenia na budowę linii bezpośredniej, którą dostarczana będzie wyłącznie energia elektryczna z instalacji OZE oraz wprowadzenie definicji umowy zakupu energii elektrycznej z odnawialnego źródła energii.

- c) Wsparcie w ramach funduszy europejskich projektów celowych przemysłu, prowadzących do osiągnięcia korzyści środowiskowych, obniżenia emisji bezpośrednich oraz projektów autoprodukcji energii z OZE.

Uzasadnienie:

Dekarbonizacja, kwestia zielonej energii i efektywność energetyczna to najważniejsze wyzwania stojące przed przemysłem, zwłaszcza energochłonnym, w perspektywie najbliższych lat. Bez zielonej transformacji przemysłu niemożliwa będzie transformacja całej polskiej gospodarki, spełnienie celów klimatycznych oraz utrzymanie konkurencyjności polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej. Polski przemysł niejednokrotnie wskazał, iż jest gotowy na wdrożenie innowacyjnych, zielonych projektów, jednak realizacja tych inwestycji jest niemożliwa bez

dotatkowego wsparcia finansowego. Należy wykorzystać środki z funduszy unijnych w celu wsparcia projektów podmiotów przemysłowych, posiadających największy potencjał redukcji emisji, oszczędności energii oraz zwiększenia wykorzystania energii z OZE.

3. W zakresie celu zapewnienia niskich kosztów obowiązków środowiskowych i usprawnienia procedur administracyjnych działania Komitetu Energii i Środowiska obejmują następujące postulaty:

- a) Racjonalizacja nadmiernych obowiązków przez zniesienie m. in. obowiązku monitoringu wizyjnego i zabezpieczenia roszczeń dla odpadów niepalnych.

Uzasadnienie:

Na przedsiębiorstwa gospodarujące odpadami nakładane są coraz to nowe, kosztowne i nadmierne obowiązki, co bezpośrednio wpływa na spadek konkurencyjności polskich przedsiębiorców, szczególnie w dobie pandemii wirusa COVID-19. Są to kolejne nadmierne i kosztowne obowiązki wprowadzone do systemu gospodarowania odpadami, obejmujące również kategorię odpadów niepalnych, znajdujących szerokie zastosowanie w przemyśle.

Obowiązek prowadzenia wizyjnego systemu kontroli miejsc magazynowania lub składowania odpadów niepalnych oraz zabezpieczenie roszczeń dla odpadów niepalnych w żaden znaczący sposób nie służy ochronie środowiska i nie wynika z treści Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/851 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów.

- b) Reforma, uproszczenie i skrócenie terminów dla procedur administracyjnych w procesie inwestycyjnym

Uzasadnienie:

Realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych jest niezwykle istotna zarówno z punktu widzenia przedsiębiorców, jak i budowania silnej gospodarki. Nagromadzenie obowiązków po stronie organów administracji, skomplikowana procedura administracyjna i nadmierna biurokracja powoduje znaczne wydłużenie trwania procesu inwestycyjnego, tzn. od momentu podjęcia decyzji o realizacji inwestycji do czasu uruchomienia instalacji i rozpoczęcia działalności. W przypadku przedsięwzięć, dla których konieczne jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wskazanych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, uzyskanie ostatecznej decyzji, na postawie której inwestor może starać się o inne pozwolenia, chociażby pozwolenie na budowę, trwa zdecydowanie za długo. Ponadto, przepisy dot. gospodarowania odpadami obwarowane są dodatkowymi obostrzeniami dot. kontroli przed wydaniem decyzji administracyjnych np. pozwolenia zintegrowanego na przetwarzanie odpadów. Wpływa to niekorzystnie na przewlekłość procesu

administracyjnego i zablokowanie procesu inwestycyjnego zarówno dla istniejących, jak i nowych instalacji. W sposób realny szkodzi to polskiej gospodarce.

- c) Przyspieszenie wydawania decyzji administracyjnych poprzez odstąpienie w uzasadnionych przypadkach od kontroli organów (WIOŚ i p.poż) w czasie epidemii wirusa COVID – 19.

Uzasadnienie:

W stanie epidemii wirusa COVID-19, a przez to utrudnionej działalności organów administracji publicznej, skupiającej się również na zabezpieczeniu i łagodzeniu skutków epidemii, po upływie ponad roku od dnia złożenia wniosków o dostosowanie decyzji administracyjnych, m.in. pozwoleń zintegrowanych uwzględniających zbieranie lub przetwarzanie odpadów uzyskanych przez przedsiębiorstwa przed dniem 5 września 2018 r., nowe pozwolenia zintegrowane, dla znacznej ilości przedsiębiorstw, w dalszym ciągu nie są wydawane. W szczególnie trudnej sytuacji znajdują się przedsiębiorstwa, którym termin ważności pozwoleń zintegrowanych upływa w najbliższym czasie. Problemem są kontrole prowadzone na podstawie art. 41 a ust. 1 lub 1a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, na które przedsiębiorcy czekają bardzo długo lub są prowadzone przez bardzo długi czas, przez co nowe pozwolenia zintegrowane nie są wydane. Konieczne jest zatem podjęcie pilnych działań, które spowodują rozładowanie powstałego w tych okolicznościach wąskiego gardła procesów o charakterze administracyjnym. Celowe jest w tym względzie wprowadzenie przepisów przejściowych na czas trwania pandemii, które spowodują odstąpienie od kontroli, które właśnie z racji pandemii nie są przez administrację przeprowadzane ze szkodą dla procesu inwestycyjnego.

- d) Potrzeba zahamowania dalszego wzrostu kosztów gospodarowania odpadami.

Uzasadnienie:

W kolejnych latach stwierdza się kroczący wzrost kosztów w zakresie gospodarki odpadami. Przykładowo, w latach 2017 – 2020 koszty z tytułu zbywania opakowań z tworzyw sztucznych i zużytych opon wzrosły ponad 3-krotnie. Jeszcze większy wzrost cen nastąpił w przypadku kosztów ponoszonych na rzecz organizacji odzysku, który dla opakowań z tworzyw sztucznych, papieru i tektury w 2019 r. wzrósł 3,5 raza w stosunku do 2017 r. Z kolei w przypadku przemysłu energochłonnego, wzrost ten w przypadku niektórych odpadów był jeszcze wyższy i przykładowo koszty z tytułu zbywania sorbentów wzrosły prawie 4,5-krotnie, zaś koszty ponoszone na rzecz organizacji odzysku opakowań z tytułu zbywania opakowań z drewna wzrosły niejednokrotnie ponad 5,5-krotnie.

Potrzebny jest całościowy przegląd i racjonalizacja legislacji, która sprzyja powstawaniu takich nadmiarowych kosztów dla przemysłu.

- e) Poprawa funkcjonalności Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO), poprzez uwzględnienie uwag przemysłu oraz konsultowanie nowych rozwiązań w BDO z jego użytkownikami.

Uzasadnienie:

W dalszym ciągu potrzebna jest poprawa funkcjonalności, działającego od ponad roku, systemu Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO). Należy w tym względzie, aby administracja wzięła pod uwagę zgłaszane przez przemysł problemy w celu usuwania błędów i awarii, wciąż pojawiających się w BDO, jak również optymalizujących funkcjonalność w przypadku przetwarzania dużej ilości danych w systemie (niejednokrotnie setki i więcej kart ewidencji odpadów dziennie). Należy uwypuklić potrzebę uwzględnienia różnic w BDO dwóch różnych systemów gospodarki odpadami tj. gospodarowania odpadami komunalnymi oraz odpadami innymi niż odpady komunalne. System BDO w dalszym ciągu wymaga usprawnień w zakresie chociażby możliwości edycji wprowadzonych danych, samodzielnego generowania raportów, automatycznego pobierania wprowadzonych danych na kolejnych etapach użytkowania systemu (z modułu ewidencji do modułu sprawozdawczości), automatycznego liczenia przez system wprowadzonych danych. Biorąc pod uwagę plany Ministerstwa Klimatu i Środowiska w zakresie wprowadzania kolejnych modułów BDO (prawdopodobnie od 1 stycznia 2022 r. BDO_Vat oraz BDO DPR) dalsze prace prowadzone powinny być w ścisłym dialogu z przemysłem.

- f) Zabezpieczenie danych zgromadzonych w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO) przed zbyt szerokim dostępem.

Uzasadnienie:

Zakres dostępu poszczególnych użytkowników do informacji gromadzonych w BDO jest zbyt szeroki. Tytułem przykładu można zatem wskazać, że każdy wójt, burmistrz, prezydent miasta (w Polsce w dniu 21 października 2018 r. wybrano łącznie 2477 wójtów, burmistrzów i prezydentów miast), oraz delegowani przez nich pracownicy administracji samorządowej mogą mieć taki dostęp do pełnych danych w zakresie art. 79 ust. 2–5 ustawy o odpadach, co oznacza realnie dostęp do całości ogromnej ilości ważnych danych o odpadach pochodzących od wszelkich podmiotów objętych obowiązkiem zgłaszania danych do BDO. Dotyczy to chociażby danych o rodzaju i ilości odpadów poddanych przetwarzaniu i zastosowanych procesach przetwarzania, danych (w tym danych osobowych) zawartych w dokumentach ewidencji odpadów, o których mowa w art. 67 ust. 1, których analiza prowadzić może do ujawnienia i wykorzystania tajemnicy przedsiębiorstwa (art. 79 ust. 2-5 ustawy o odpadach) podmiotów zgłaszających swoje dane o odpadach do BDO. Oznacza to w praktyce dostęp do danych o odpadach, w tym również do danych rozumianych jako wrażliwe *know – how* przedsiębiorstw. Konieczny jest przegląd, czy tak

szeroki dostęp jest niezbędny dla sprawnego funkcjonowania BDO, tak aby sankcja karna nie była jedynym zabezpieczeniem prawnym przed nieuprawnionym wykorzystaniem tego typu danych.

g) Opracowanie i wdrożenie racjonalnego systemu Rozszerzonej Odpowiedzialność Producenta (ROP) uwzględniającego specyfikę przemysłu.

Uzasadnienie:

Przepisy ROP zostały wprowadzone do projektu ustawy o odpadach, implementujących przepisy unijnego „Pakietu dyrektyw odpadowych” i będą dotyczyły wszystkich przedsiębiorców działających w Polsce. Jest to podejście, w którym to „producenci produktów będą ponosili odpowiedzialność finansową lub finansową i organizacyjną na etapie cyklu życia produktu, gdy staje się on odpadem”. Celem jest pokrycie przez producenta kosztów zbiórki, segregacji, recyklingu i zagospodarowania odpadów pochodzących z jego produktu. System ROP powinien dotyczyć wyłącznie produktów, których ponowne zagospodarowanie i recykling jest problemem. Doprecyzowując, system ROP nie powinien obejmować produktów, które są wprowadzane na rynek i charakteryzują się bardzo długim cyklem życia, przez co nie wrócą do systemu zagospodarowania odpadów w stosunkowo niedługim czasie. Należy mieć na uwadze, że niektóre produkty charakteryzują się długim cyklem życia produktu, np. w przypadku konstrukcji stalowych wykorzystywanych na potrzeby budowy mostów żywotność liczy się nawet w dziesiątkach lat. Istotne jest, aby wypracowywany przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska system ROP był również dostosowany do potrzeb przemysłu i uwzględniał specyficzne warunki funkcjonowania wielu branż przemysłowych wprowadzających na rynek swoje produkty.

h) Wprowadzenie systemu kaucyjnego na opakowania po napojach.

Uzasadnienie:

Zgodnie z dyrektywą w sprawie ograniczenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko do roku 2029 Polska powinna stworzyć system zbierania zużytych butelek plastikowych po napojach umożliwiający zebranie 90% tych opakowań wprowadzonych na rynek. Najefektywniejszym od strony ekologicznej i ekonomicznej rozwiązaniem zapewniającym osiągnięcie tych celów jest system kaucyjny (depozytowy) i powinien stanowić on część regulacji dotyczącej Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta za opakowania. System kaucyjny powinien odpowiadać standardom ustanowionym przez najefektywniejsze systemy w Europie, czyli opierać się na zasadach:

- Wysokiej wydajności: szeroki zakres materiałowy i produktowy, odpowiednio dobrana kwota kaucji,
- Wygoda: możliwość zwrotu zużytych opakowań w sklepie,
- Finansowanie przez producentów napojów na zasadzie kosztu netto,

- Integralność: centralne zarządzanie przez niekomercyjną organizację producentów i przedstawicieli sklepów oraz nadzór administracji publicznej.

i) Zapewnienie zachęt finansowych dla przemysłu gospodarującego odpadami zgodnie z Gospodarką o Obiegu Zamkniętym (GOZ).

Uzasadnienie:

Zmiana technologii w kierunku niskoemisyjnych wymaga poniesienia znaczących nakładów inwestycyjnych. Bez wsparcia ze środków publicznych transformacja przemysłu będzie często niemożliwa. Ponadto, w planach odbudowy gospodarki wskazuje się wprost, że zielona transformacja gospodarki stanowi jeden z podstawowych priorytetów w rozwoju gospodarki spowolnionej pandemią. Inwestycje w czyste technologie oraz technologie cyfrowe, razem z gospodarką cyrkularną pomogą stworzyć nowe miejsca pracy oraz przyczynią się do szybkiej naprawy gospodarki po kryzysie. Podobnie istotne jest stworzenie instrumentów wspierających rozwój mocy recyklingowych surowców wtórnych, w tym także tworzyw sztucznych. Powyższe powinno znaleźć odzwierciedlenie m.in. w wieloletnich ramach finansowych UE na lata 2021-2027.

j) Stworzenie ram prawnych umożliwiających gospodarowanie odpadami zgodnie z GOZ poprzez wypracowanie z przemysłem m.in. nowych rozwiązań np. zdefiniowanie nowej kategorii odpadowych surowców wtórnych oraz wprowadzenie ułatwień regulacyjnych dla takiej kategorii.

Uzasadnienie:

Realizacja ambitnych celów GOZ wymaga stworzenia racjonalnego i dobrze funkcjonującego rynku gospodarki odpadami, w tym rynku surowców wtórnych. Obecne mechanizmy, na podstawie których odpad może uzyskać status „produktu ubocznego” lub „utruty statusu odpadu” napotyka wiele trudności, są marginalnie stosowane w praktyce i nie są dostosowane do wymagań nowoczesnej gospodarki odpadami. Istotne jest zatem stworzenie ram prawnych umożliwiających gospodarowanie odpadami zgodnie z założeniami gospodarki o obiegu zamkniętym poprzez:

- a. wypracowanie m.in. nowych rozwiązań prawnych – np. zdefiniowaniu kategorii odpadowych surowców wtórnych,
- b. wprowadzenie ułatwień regulacyjnych dla nowej grupy odpadowych surowców wtórnych,
- c. zapewnienie atrakcyjnego systemu zachęt finansowych i ułatwień w gospodarowaniu odpadami dla przemysłu funkcjonującego zgodnie z założeniami gospodarki o obiegu zamkniętym, w szczególności prowadzącego recykling odpadów.

- k) Stworzenie mechanizmów przeciwdziałania eksportowi cennych surowców wtórnych z UE do krajów trzecich, w których normy środowiskowe nie są przestrzegane i egzekwowane.

Uzasadnienie:

Publikacja strategii Komisji Europejskiej w sprawie Zielonego Ładu i Gospodarki o Obiegu Zamkniętym oraz celów w zakresie osiągnięcia efektywnego gospodarowania zasobami i klimatem zobowiązała państwa członkowie Unii Europejskiej do opracowania instrumentów umożliwiających ich osiągnięcie. „Nowy plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy z dnia 3 marca 2020 roku” zakłada osiągnięcie tych celów w szczególności poprzez następujące dwa działania: (1) stworzenie dobrze funkcjonującego rynku dla surowców wtórnych wytworzonych na terenie UE oraz (2) zajęcie się wywozem odpadów – czyli stratami zasobów (surowców wtórnych) i możliwościami ekonomicznymi dla przemysłu recyklingu w UE poprzez przegląd rozporządzenia w sprawie przemieszczania odpadów (1013/2006), mającego na celu ograniczenie wywozu odpadów, które mogą być przetwarzane na terenie UE do krajów trzecich, w których normy środowiskowe nie są przestrzegane i egzekwowane na równi z normami obowiązującymi w UE, m.in. poprzez wzmocnienie stosowania art. 49 ww. Rozporządzenia.

W latach 2004-2019 eksport odpadów z UE znacznie wzrósł (+66%), z czego znaczna część to złom (+79%) (dane z Eurofer). Przykładowo średni roczny eksport złomu z UE w latach 2017-2019 wyniósł ok. 21 mln ton, głównie do: Turcji, Egiptu, Pakistanu, Indii, USA, Maroka, Indonezji, Wietnamu, Chin, Kuwejtu, Korei Południowej i Tajwanu. Z kolei eksport makulatury i odpadów z papieru w 2019 r. z UE do krajów trzecich wyniósł ok. 6 mln ton, głównymi kierunkami eksportu były Indie, Indonezja, Turcja, Chiny, Wietnam. Przeciwdziałanie eksportowi odpadów poza UE, w szczególności tych mających znaczenie dla wdrożenia sprawnie działającego systemu gospodarki o obiegu zamkniętym, jest tym niemniej istotne, gdyż odgrywa istotną rolę w procesie dekarbonizacji (w tym emisje CO₂ związane z transportem wielkomasowym odpadów, zamiast ich przetwarzania na miejscu oraz zwiększone emisje CO₂ związane ze stosowaniem niższych standardów emisyjnych niż te obowiązujące w Unii Europejskiej).